

The background is a dark blue gradient with a subtle pattern of small white dots. Overlaid on the left side are several white circular and semi-circular elements. A prominent feature is a large circular scale with tick marks and numbers ranging from 140 to 260. Other elements include smaller circles, some with dashed outlines, and curved lines that suggest motion or data flow.

ÚVOD DO DIGITÁLNÍHO KURÁTORSTVÍ

MICHAL KONEČNÝ

NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA

19. ŘÍJNA 2017

O MNĚ

- jsem analytik a projektový manažer
- vystudoval jsem KISK
- 25 let vytvářím born digital obsah
- digitální kurátorství je mým koníčkem

CO NÁS ČEKÁ?

1. Představíme si digitální kurátorství jako etablovaný transdisciplinární obor
2. Seznámíme se s jeho historií
3. Vysvětlíme si, co dělá digitální kurátor a co všechno by měl znát
4. Vyzkoušíme si některé postupy, techniky a nástroje digitálního kurátorství

KDE SE VZALO DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ?

- Termín poprvé použit v roce 2001 na semináři o dlouhodobém uchování digitálních dat
- Záměrně zvoleno označení odkazující se k činnosti kurátorů fyzických sbírek
- Prosté uchování dat nestačí, o data je nutné pečovat!

DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ

V širším pojetí se jedná o opečovávání,
zhodnocování a důvěryhodnost digitálních
informací pro současné a budoucí použití.

David Giaretta

DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ

V širším pojetí se jedná o **opečování**,
zhodnocování a důvěryhodnost digitálních
informací pro současné a budoucí použití.

David Giaretta

DLOUHODOBÉ UCHOVÁVÁNÍ

- *Digital preservation, long term preservation...*
- Pořizování, uchovávání a zpřístupnění dat takovým způsobem, aby byla zajištěna jejich použitelnost, dostupnost a autenticita

DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ

V širším pojetí se jedná o opečovávání, **zhodocování** a důvěryhodnost digitálních informací pro současné a budoucí použití.

David Giaretta

ZVYŠOVÁNÍ HODNOTY

- Data jsou zhodnocována, aby lépe sloužila původnímu účelu nebo potřebám toho, komu jsou určena
- Dynamická data jsou aktualizována a doplňována

DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ

V širším pojetí se jedná o opečovávání, zhodnocování a **důvěryhodnost** digitálních informací pro současné a budoucí použití.

David Giaretta

DŮVĚRYHODNOST

- Vše je důkladně promyšleno a naplánováno
- Všechny zásahy jsou prováděny odborníky a důsledně dokumentovány

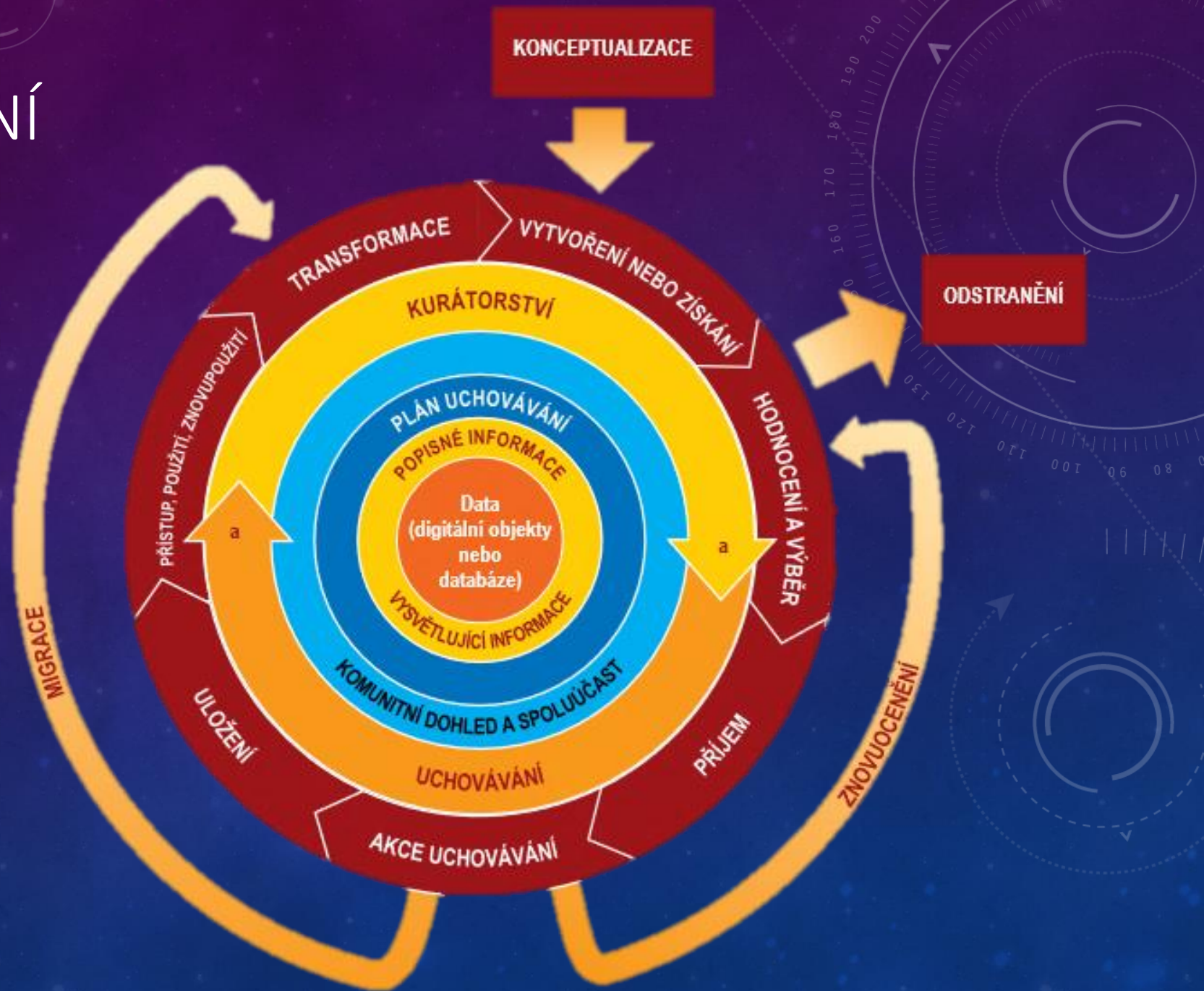

ŽIVOTNÍ CYKLUS DIGITÁLNÍHO KURÁTORSTVÍ

- Mapuje různé aspekty kurátorské činnosti
- Slouží pro plánování rolí a odpovědností
- Vysokoúrovňový pohled, neřeší detaily

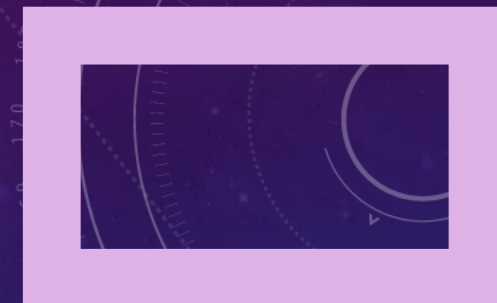
KURÁTORSKÝ ŽIVOTNÍ CYKLUS DCC

VÝZNAMNÉ VLASTNOSTI DIGITÁLNÍCH OBJEKTŮ

Takové vlastnosti, které musí zůstat zachovány, aby digitální objekt neztratil svůj původní smysl.

Je potřeba, aby u obrázku byla převedena i barva? Je nutné u textu převést do nového formátů i rozdělení na odstavce nebo verše? Neztratí se smysl díla, když tyto vlastnosti nebudou převedeny?

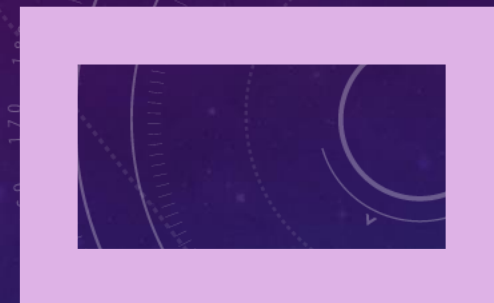
URČENÁ SKUPINA

- Stanovená skupina možných koncových uživatelů, kteří by měli být schopni porozumět konkrétní množině informací
- Určená skupina může být složena z více uživatelských skupin
- Určenou skupinu si vymezuje archiv a její vymezení se v průběhu času může měnit

KOMPETENCE DIGITÁLNÍHO KURÁTORA

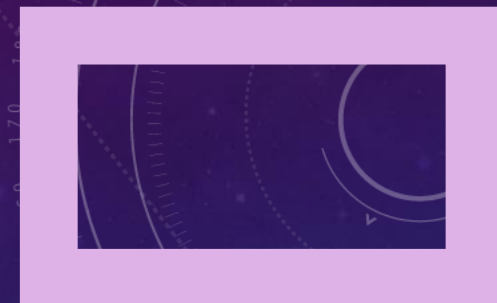
1. Znalost problematiky LTP
2. Porozumění potřebám určené skupiny
3. Výběr a posuzování obsahu
4. Příjem a správa dat
5. Znalost formátů a datových struktur

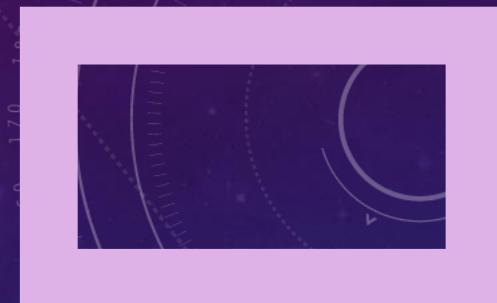
KOMPETENCE DIGITÁLNÍHO KURÁTORA

6. Převod formátů
7. Bezpečnost a zpřístupnění
8. Znalost technologických aspektů LTP
9. Sledování změn formátů a technologií
10. Zajištění interoperability

KOMPETENCE DIGITÁLNÍHO KURÁTORA

11. Zajištění důvěryhodnosti
12. Analytická a metodická kompetence
13. Správa, řízení a plánování digitálního archivu
14. Komunikace a management
15. Rozvíjení oboru, osvěta a vzdělávání

DOPORUČENÉ ZDROJE A ODKAZY

1. [Úvod do referenčního modelu otevřeného archivačního informačního systému \(OAIS\)](#)
Český překlad knihy Briana Lavoie, která čtenáře seznámí s OAIS
2. [Český překlad Kurátorského životního cyklu DCC](#)
3. [Kompetenční model digitálního kurátorství](#)
4. [LTP Portál](#)
Specializovaný portál se zdroji informací o dlouhodobém uchovávání
5. [Digital Preservation CZ](#)
Český blog věnovaný problematice dlouhodobého uchovávání
6. [Digital Curation Centre](#)
7. [International Journal of Digital Curation](#)
8. [POWRR](#)
Stránky věnované dlouhodobému uchovávání s omezenými finančními prostředky
9. [Digital Preservation Coalition](#)
Osvěta a sdílení informací v oblasti LTP, na webu je ke stažení elektronická příručka pro LTP
10. [Digital Curation Exchange](#)
Portál pro výměnu a sdílení informací zejména o výuce digitálního kurátorství s databází zdrojů

DĚKUJI ZA VAŠI POZORNOST

... a rád zodpovím vaše dotazy

Michal Konečný

jsem@digitalnikurator.cz

POUŽITÉ ZDROJE

- HRABAL, Jan a Zdeněk HRUŠKA. *Úvod do problematiky dlouhodobé ochrany digitálních dokumentů – díl 1.* [online]. [cit. 2017-10-19]. Dostupné z: <http://ltp.knihovna.cz/?p=249>
- KONEČNÝ, Michal. *Návrh kompetenčního modelu a kurikula digitálního kurátorství* [online]. Brno, 2016 [cit. 2016-05-25]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Miroslav Bartošek Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/426710/ff_m/>.
- Slovník pojmů. *LTP Portál.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-10-19]. Dostupné z: <http://ltp-portal.mzk.cz/digital-preservation/slovník>
- DCC Curation Lifecycle Model. 2015. DCC: because good research needs good data [online]. Digital Curation Centre [cit. 2015-11-03]. Dostupné z: <http://www.dcc.ac.uk/resources/curation-lifecycle-model>
- GIARETTA, David. 2008. DCC Approach to Digital Curation. *DCC Development* [online]. 2008-07-14 [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/20110831160215/http://twiki.dcc.rl.ac.uk/bin/view/OLD/DCCApproachToCuration>